

1886 22

# UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Tizenkettedik évfolyam. 4. szám. Szerkesztő: Székelyudvarhely, 1914. január 22.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör-  
és községi jegyzőknek egész évre 12 korona.  
Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferenc  
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székely-  
udvarhely. Kossuth-u. 14. Az előfizetési pénzek  
a m. kir. adóhivatalhoz küldendők.

**III. Általános jellegű, de további intéz-  
kedést nem igénylő rendeletek, értesíté-  
sek és más közlemények.**

az abban jelzett állami támogatásnak igénybe vé-  
tele végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1914. január 9-én.

Sebesi, alispán.

**32.**

M. kir. földmivelésügyi miniszter.  
133314/IV—1. szám.

Valamennyi vármegyei törvényhatóságnak.

A köztenyésztésre szolgáló apaállatok bevásárlását az 1914. évben is az eddigi gyakorlat szerint kívánom támogatni.

Felhívom tehát a vármegye közönségét, hogy a községeket (közbirtokosságokat) utasítsa, hogy a köztenyésztésben mutatkozó bika, kan és kos szükségletüknek állami támogatással való beszerzése végett kérelmükkel forduljanak mielőbb a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőséghez.

Egyidejűleg értesitem a vármegye közönségét, hogy adományként apaállatokat nem engedélyezek, hasonlóan nem vagyok hajlandó az állami közvetítéssel elhelyezett apaállatok vételára fejében elvállalt fizetési kötelezettségeket sem egészben, sem részben elengedni, sem pedig a fizetési határidő meghosszabbítását engedélyezni, miért is ily értelmű kérvények felterjesztése a jövőben mellőzendő.

Budapest, 1913. december 30.

Gillány s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 219—1914. alisp.

Tárgy: A köztenyésztésre szolgáló apaállatok bevásárlását eddigi gyakorlat szerint rendeli a miniszter.

Székelyudvarhely város polgármesterének, mindenik főszolgabírónak és valamennyi községi előjáróságnak.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak fenti szám alatt kelt rendeletét tudomás vétel és

**33.**

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

93468. sz. III. 1913.

Valamennyi vármegye közönségének.

A m. kir. államvasutak helyi árudíjzabásában fennálló XXIV. kivételes díjzabás szerint különféle szőlőpermetező anyagokra darabárúként, vagyis 5000 kgrammnál kisebb mennyiségben való földadásnál a m. kir. államvasutak vonalain díjkedvezménykép az A. osztály díjtételei alkalmaztatnak, ha az e cikkekben álló küldemény a cím által kiállított és a fentebb említett rendeltetést tanúsító igazolványok alapján adatnak föl.

Ujabbán e kedvezményt a darabárúként földadásra kerülő a peronospora pusztítására rendelt rézgaliczot, oltott meszet, szörplét és kevés ként tartalmazó, forhin küldeményekre is engedélyeztem, kikötvén, hogy e küldemények szintén a cím által kiállítandó igazolvány alapján adassanak föl.

Midőn erről értesiteném, egyidejűleg felhatalmazom Czimet, hogy az említett rendeltetési permetező forhin küldeményekre is állíthasson ki a szóban levő díjkedvezmény igénybevételére jogosító igazolványokat.

Budapest, 1914. január hó 2-án.

A miniszter rendeletéből:

Halász s. k., miniszteri tanácsos.

**34.**

147,954—1913. X. B. M. számú körrendelet.

Besenyei László Béla m. kir. csendőrfőhadnagy »Személyleírás a bűnvádi eljárás céljaira« című művének ajánlása.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Besenyei László Béla m. kir. csendőrfőhadnagy »Személyleírás a bünvádi eljárás czéljaira« czimmel egy 95 oldalra terjedő könyvecskét adott ki, amelynek czélja, hogy módot nyújtson a 9,900—913. I. M. számú rendelettel kibocsátott »Iratminták« személyleírás mintájának gyakorlatilag használható kitöltésére.

A személyleírásnak jelenleg szokásos módja alakissággá süllyeszti a nyomozásnak ezt az eszközét. A személyleírásnak gyakorlati értéke csak akkor lehet, ha a leírásra használt kifejezéseknek a valóságban jellegzetes ismérv felel meg. Hogy pedig a személyleírás alapján a keresett személy valóban felismerhető legyen, ahhoz a megjelölések egyöntetősége s természetesen a nyomozó közegeknek a személyleírás szabályaiban való jártassága is szükséges.

Az említett munka, mely a Bertillon-féle személyleírás rendszer figyelembevételével készült, a fent említett czélok elérésére annál is inkább alkalmas, mert ez a rendszer a legtöbb kulturállamban használatos és így az ennek alapján szerkesztett személyleírás a nemzetközi érintkezésben is jó szolgálatot tehet.

Ennélfogva László Béla munkáját, mely világos, érthető stílusánál és a hozzá csatolt magyarázó ábráknál fogva is alkalmasnak mutatkozik arra, hogy a nyomozó közegek belőle a személyleírásnak a mainál használhatóbb módon való szerkesztéséhez szükséges ismereteket elsajátítsák, mind Czimednek, mind pedig Czimed utján az alárendelt és nyomozást végző hatóságoknak és közegeknek figyelmébe ajánlom.

A mű bolti ára 3 korona, megrendelhető a szerzőtől, a székesfehérvári VI. kerületi m. kir. csendőrkerületi parancsnokságnál.

Budapest, 1913. évi december hó 12-én.

A miniszter helyett:

Perényi s. k., államtitkár.

### 85.

Szám: 2—1914. alisp.

Valamennyi községi előljáráságnak.

A törvényhatósági bizottság határozatára belügyminiszter ur a vármegyei levéltárba beszállított szolgabírói iratok teljesítését engedélyezvén, azoknak a legrégibb időktől kezdve egész az 1903. év végéig terjedő időről való selejtezését munkába vételetem.

Noha a selejtezés elég körültekintéssel és fegyelenmel történik, mégis ezen körülményt a végett hozom tudomására, hogy a mennyiben a község az 1903. év végéig terjedő időben valamely fontosabb iratot terjesztett volna be a főszolgabírószághoz, a melyre vagyoni jogi vagy más tekintetben még szükség lehet s még ez ideig nem kapta vissza, úgy ezen körülményt hozzám 30 nap alatt jelentse be, mert a kiselejtezett iratok megsemmisítése már csak rövid idő kérdése.

Székelyudvarhelyen, 1914. évi január 13-án.

Sebesi, alispán.

### 36.

Szám: 467—1914. alisp.

A községi és körjegyzőknek.

György Péter lövétei molnár, kinek a földcsuszamlás összes vízi műveit tönkre tette, azon kéréssel fordult hozzám, hogy a községek képviselőtestületeinek segély iránti kérését figyelmébe ajánljam.

Ennélfogva nevezett kérését a községek képviselőtestületeinek figyelmébe ajánlom.

Székelyudvarhelyen, 1914. évi január 11-én.

Sebesi alispán.

## V. Pályázatok, hivatalos hirdetések s körölvények.

Állati betegség. *Seritáspesztis* megszűnt Kis-solymos községben.

Pályázati hirdetés. (10156—913 szám.) Udvarhelyvármegyében egy közigazgatási gyakornoki és egy járási irodasegéd-tiszt állás megüresedett. A gyakornoki állás javadalma évi 1000 korona segélydíj, az irodasegéd-tiszt állás javadalma a XI. fizetési osztály szerint járó fizetés és lakpénz. A gyakornoki állásra minősítő végzettséget az 1883. t. c. 1 és 3 §-a illetve 5 §-ának utolsó bekezdése, az irodasegéd-tiszt álláshoz szükséges minősítést pedig ugyanazon törvény 19 §-a szabja meg, s mindkét állásra nézve a pályázás módját a 125000/902 B. M. sz. vármegyei ügyviteli szabályzat 3, 4, és 5 §-a írja elő.

Az irodasegéd-tiszt állásra az 1873: II. t. c. 4 §-a szerint elsőbbségi igényük van az igazolványos altiszteknek, ha ugyanezen törvény 5 §-a értelmében egyéb elsőbbség nincsen s ha az említett igénnyel pályázók egyszersmind a 123000/910. sz. honvédelmi miniszteri körrendelet 1 pontjában előirt feltételeket is igazolják. Az irodasegéd-tiszt állásra beadott pályázati kérésekben pályázni lehet ez állás betöltésével esetleg megüresedő kórházi írnyi állásra is.

Ugy a közigazgatási gyakornoki, mint az irodasegéd-tiszt állásra a pályázás végső határideje: 1914. évi február hó 22. napjának déli 12 órája. Később érkező kérvényeket figyelembe venni nem lehet.

Székelyudvarhely 1914. január hó 20-án Sebesi alispán.

Pályázati hirdetmény. (103—914. szám.) Udvarhelyvármegye parajdi járásához tartozó Parajd községi szülésznői állásra, mely elhalálozás folytán üresedett meg pályázatot hirdetek.

A folyamodni ohajtó okleveles szülésznők pályázati kérésüket oklevelük csatolása mellett hozzám 1914 év február hó 1-ig adják be.

A szülésznő fizetése 240 korona, lakbéré 40 kornna.

A szülésznő munkadíja szülési eseteknél az első 8 napra 2 korona, minden további napra 60 fillér.

Parajdon 1914 év január hó 14-kén. Szabó, főszolgabíró.

**Pályázati hirdetmény.** (3893—913. szám.) A homoródszentlászlói korbabai állás, melynek Miklósfalva a székhelye, megüresedvén, annak a betöltésére pályázatot hirdetek.

Evi fizetés 120 korona lakbérrel együtt és szabályrendeletileg megállapított mellékdíjak.

Pályázati határidő 1914 évi február hó 15.

Székelyudvarhely, 1914 évi január hó 10-én. Szabó Gábor főszolgabíró.

**Faeladási hirdetmény.** A székelyszáldobosi közbirtokosság eladja Székelyszáldobos község házában 1914 év február hó 16. d. e. 11 órakor tartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen

1. Erdőfüle határában (Udvarhelyvármegye) fekvő II. h. r. erdejéből eladásra engedélyezett 240 k. hold területen a 20. cm. mellmagassági átmérőn felüli bükkfákat a melynek fatömege 13,042 m. mű és 16,390 m<sup>3</sup> tűzifára becsültetett 26,750 korona kikiáltási ár mellett.

2. A község határában fekvő A. ü. o. 34 sz. erdőrészlet 105 8 k. holdján levő és A. és B. ü. o.-ban szorványosan kijelölt, 2,520 drb. tölgyfákat a melynek fatömege 1,962 m. mű és 2,267 m<sup>3</sup> tűzifára becsültetett, 43,463 korona kikiáltási ár mellett.

Az ajánlatok 1., 2.-re külön-külön adandók be.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Utó, távirati ajánlatok nem fogadtatnak el.

Becsértéken alul a fakészlet eladni nem fog.

Árverési és szerződési feltételek, valamint a becstűjegyzők Székelyszáldoboson a birtokosság elnökénél és Oklándon a m. kir. járási erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Utóállomás Ágostonfalva.

Székelyszáldobos, (Udvarhelyvármegye) 1914 január 12. Kolombán Balázs birtokossági elnök.

**Verseny tárgyalási hirdetmény.** (51—904 szám.) Székelykeresztúr nagyközség előljárósága a timafalvi nagyküküllő hid építési munkálataira nyilvános zártajánlati verseny tárgyalást hirdet.

1. Ajánlattevők kötelesek részletes költségvetést adni:

a) Az állások készítése, czölöpök előkészítése és folyó meterenkénti keveréséről;

b) A kontyfák és nyeregfák elhelyezéséről;

c) Vízvesszőkkel való ellátásáról folyó meterenként;

d) Gerendák elhelyezése darabonként;

e) Padozat lerakása □ meterenként;

f) Karzat elkészítése 12 13 cm., süvegfa 14 14 cm., oszlopok 8,8 cm. hevederrel ellátva

folyó meterenként a tervszerint;

g) Partvédelmi munkálatok 16 cm. átmérőjű czölöpök darabonkénti beverése és fűz vessző fonásával való ellátásáról;

h) Mindkét hidfő és szárnyaknak □ meterenként kibérlése;

i) A megmaradt hidanyag lebontása.

2. Ajánlattevők kötelesek írásbeli zártajánlatokat „Ajánlat a Székelykeresztúr timafalvi Küküllő hid építési munkálataira“ felirással ellátva 1914 január hó 25-én d. e. 10 óráig a községi előljárósághoz benyújtani.

3. Ajánlattevők kötelesek az ajánlati összegük 5<sup>0</sup> o-ának megfelelő bánatpénzt vagy ilyenül elfogadható értékpapirtakár a nevezett községi előljáróságnál, akár valamely pénzintézetnél előre letétbe helyezni s ez utóbbi esetben a pénzintézet által kiállított letéti elismervény az ajánlathoz csatolandó.

4. Azon ajánlattevő, ki a vállalatot elnyeri köteles 5<sup>0</sup> o bánatpénzt 10<sup>0</sup> o-ra kiegészíteni.

Az árlejtési feltételek és a terv a községi jegyzői irodán a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Székelykeresztúr 1914 január 12-én. Jakabházi Gábor k. jegyző Benkő Mihály k. bíró.

**Árverési hirdetmény.** (33—914 szám.) Felsőrákos község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező korcsma és bolt-helyiség folyó évi április hó 24-től kezdődő 3 évi időtartamra Felsőrákos község házában 1914 évi február hó 3-án d. e. 10 órakor nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár: évi 800 kor.

Bánatpénz 200 kor. mely összeg az első negyedévi haszonbér részletbe számítatik bele.

A szóbeli árverés megkezdése előtt 200 kor. bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadtatnak, ha jelezve van, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri.

Bérlő a szerződés megkötésekor 500 kor. biztosítékot köteles letenni.

Egyéb feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Felsőrákos, 1914 január 12-én Kiss Jenő k. jegyző Kádár János k. bíró.

**Előfizetési felhívás** a m. kir. központi statisztikai kiadványainak 1914. évi sorozatára

A m. kir. központi statisztikai hivatal előfizetést hirdet kiadványainak 1914. évi sorozatára, a melyben a következő művek fognak megjelenni: 1. A Magyar Statisztikai Évkönyv 1913. évi (XXI) évfolyama. 2. A Statisztikai Havi Közlemények 1914. évi (XVIII.) évfolyama. 3. A Magyar Szent Korona Országai Külkereskedelmi Forgalmának Havi Eredményei 1914. évi (XIV.) évfolyama. 4. A Magyar Statisztikai Közlemények új sorozatának folytatólagos öt (51—55. sz.) kötete.

A Magyar Statisztikai Közlemények kötetei közül az új sorozat 51., 52., 53., 54. és 55. kötetei jelennek meg az 1914. év folyamán, diszes vászonkötésben s abban a tetszetős, könnyen kezelhető s csinos kiállítású alakban, a melyben az

uj sorozat eddigi kötetei is megjelentek.

A Magyar Statisztikai Közlemények egyik kötetét a magyar szent korona országai 1913. évi külkereskedelmi forgalmának ismeretése fogja képezni, hasonló beosztással és tartalommal, mint az 1912. évi kötet, egy másik kötet pedig Fiume 1913. évi hajó- és áruforgalmát fogja tárgyalni.

Egy további kötet az 1911. évi márczius havában végrehajtott országos állatszámolás kombinatív feldolgozásának eredményeit fogja törvényhatóságokint tartalmazni és pedig a 100 kat. holdnál nagyobb gazdaságokra vonatkozólag a gazdaságok nagyság kategóriái szerint az állatállományt teljes részletességgel, a 100 kat. holdnál kisebb gazdaságokra vonatkozólag pedig szintén a gazdaságok nagysága szerint, de további részletezés nélkül, csak állatnemenként.

A kiadványsorozat egy másik kötete az 1911. év elején végrehajtott népszámlálás részletes foglalkozási adatait fogja tartalmazni s harmadik kötet gyanánt csatlakozik az 1910. évi népszámlálásról eddig kiadott két kötethez. E kötet nemcsak a foglalkozási rendszeres névjegyzék összes alcsoportjainak adatait közli törvényhatóságok szerint, részben az 1900. évi adatokkal is összehasonlítva, hanem ezen felül a vállalatok részletes statisztikáját is adja s a mezőgazdasággal foglalkozó népességet birtokkategóriák szerint is részletezi. Ez a kötet tehát egybefoglalva s így könnyebben kezelhetően — főleg pedig célszerűen beosztva — nyújtja a foglalkozási és vállalati statisztika teljes anyagát, a mi az 1900. évi népszámlálás anyagának közlésénél két kötetre volt szétosztva.

Végül egy kötet a népszámlálási adatok alapján az 1912. évben végrehajtott vakságügyi statisztika eredményeit fogja tartalmazni, a vakság okára, a megvakulás idejére és körülményeire, a vakok életviszonyaira, foglalkoztatására s a vakok ámogatása körül kifejtett társadalmi tevékenységre vonatkozó részletes adatokkal. Az egészségügyi és szociális szempontból egyaránt igen fontos adatgyűjtés a nemzetközi vakságügyi statisztikát kívánja szolgálni, de első sorban hazai viszonyaink szempontjából ígér sok tanulságot.

Az 1914. évi kiadványsorozatba tartozó összes kiadványok előfizetési ára együttesen 20 korona.

A kiadványsorozat egyes részei azonban ezuttal is megrendelhetők külön is; így elő lehet fizetni a Magyar Statisztikai Évkönyvre és a Magyar Statisztikai Közlemények öt (51, 52, 53., 54. és 55.) kötetére együttesen 15 koronáért, továbbá a Statisztikai Havi Közlemények és a Magyar Szent Korona Országai Külkereskedelmi Forgalmának Havi Eredményei egész évi folyamára 5—5 koronáért.

A Statisztikai Havi Közlemények és a külkereskedelmi forgalmat ismertető havi füzetek kivételével — a melyek füzve jelennek meg — az összes kiadványok, úgy, mint eddig, erős vászonkötésben fognak közrebocsáttatni.

Az előfizetési pénzek az 1914. évi kiadványokra a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz küldendő (Budapest, II., Heltai Ferencz-utca), legcélszerűbben postautalványon, minden kísérő irat mellőzésével. A statisztikai hivatal kéri az előfizetéseknél lehetőleg 1914. évi január hó 31-éig való beküldését, hogy a kinyomandó példányok száma iránt előre tájékozódhassék.

A kiadványok könyvárusi uton is megszereshetők, azonban csak az előfizetési árnál jóval magasabban megállapított bolti áron.

A Magyarország Tiszti Czim- és Névtára, mely az 1914. év január havának végén jelenik meg és a melyet a statisztikai hivatal a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltóságának külön megbízása folytán szerkeszt, a statisztikai természetű kiadványoktól most is elválasztva, külön jelenik meg csinos vászonkötésben. Előfizetési ára 9 korona, bolti ára 12 korona. A gyűjtőknek minden 10 példány után egy tiszteletpéldány jár.

E kiadvány-sorozattól függetlenül jelent meg az 1913. év elején a magyar szent korona országainak Helvégnévtára, mely a hivatalnál 12 K bolti áron szerezhető be.

Budapest, 1913. december havában. *A m. kir. központi statisztikai hivatal.*

**Felfogott állatok.** 2. — Erdőfüle község határában 1 drb gazdatlan idősebb pej ló jegytelen van felfogva. Amennyiben a tulajdonos nem jelentkezik és a tulajdonjogot be nem igazolja, az állat Erdőfüle községhezánál 1914. évi január hó 29. é. d. e. 10 órakor tartandó árverésen el fog adatni.

**Elveszett tárgyak.** 6. — Magyarzsákok község előjárósága által 1909. január 16. án 4—909. sz. a. kiadott gazdasági szolgálati cselédkönyvet tulajdonosa, Demeter János 1909. évben elvesztette.

**Körözendő személyek.** 9. — Kiskoru Pintér Julia illetősége kerestetvén, a tárgyalás folyamán szükségessé vált nevezett anyjának, *Pintér Máriának* illetőségi viszonyaira való tüzetes kihallgatása. Nevezett legutóbb Budapest székesfővárosban, a Széchényi telepen lakott, jelenleg azonban ismeretlen tartózkodásu. Nevezett tüzetesen nyomozandó, feltalálás esetén illetőségi, adózási viszonyaira nézve tüzetesen kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Pestvármegye alispánjának megküldendő.

10. — Állításköteles kiskoru Harth József illetősége kerestetvén, a tárgyalás folyamán szükségessé vált anyjának az 1865. évben Polgár községben született *Harth Máriának* illetőségi viszonyaira való tüzetes kihallgatása. Nevezett legutóbb Monor községben lakott, jelenleg azonban ismeretlen tartózkodásu. Nevezett tüzetesen nyomozandó, feltalálás esetén illetőségi és adózási viszonyaira nézve tüzetesen kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Pestvármegye alispánjának megküldendő.

**Az új mintájú tavaszi állatösszeírási nyomtatvány a Becsek D. Fia könyvnyomdában Székelyudvarhely Kossuth-u. 14. sz. beszerezhető.**